



Kurs for tillitsvalgte barnehage,
Halden 21.03.24



Siri Reinertsen

- Fylkesstyremedlem i Utdanningsforbundet Østfold. Er kontaktperson barnehage.
- Barnehagelærerutdanning fra Høyskolen i Bergen. Har 4 år videreutdanning innen Spesialpedagogikk, Pedagogisk veiledning og Tverrfaglig psykososialt arbeid med barn og unge
- Erfaring som lokal tillitsvalgt i en privat barnehage i Gran kommune, tillitsvalgt i en kommunal barnehage i Fredrikstad kommune, og hovedtillitsvalgt i Utdanningsforbundet Fredrikstad.

sirrei@udf.no

Temaer:

- Styring og finansiering av barnehagesektoren
- Utdanningsforbundets innspill til høring
- Hva rører seg?
- Tariff 2024
- Tid for de minste



Styring og finansiering av barnehagesektoren

Historikk

- Bredt politisk barnehageforlik 2003
 - Starten på arbeidet med full barnehagedekning
- 2004 Lovpålagt finansieringssystem
 - Likebehandling (85 %)
 - Statlige øremerkede tilskudd
- Intensjonen i finansieringsansvaret
- Rammetilskudd til kommunene 2011
 - Utgangspunkt i kommunens budsjetter

- Endring i 2016
 - Fra utgangspunkt i kommunale budsjetter til siste tilgjengelige kommuneregnskap fra to år før tilskuddsåret justert for forventet prisvekst
 - Pensjonspåslag
 - Kapitaltilskudd
- Dekningsgraden har økt. Oppmerksomhet fra utbygging til kvalitetsutvikling og kompetanse
- Innføring av bemanningsnorm og skjerpet pedagognorm i 2018
- Behovet for transparens med pengebruken i sektoren
- 2022 – nytt nasjonalt økonomitilsyn i Utdanningsdirektoratet
- 2023 – de private barnehagene skulle være selvstendige rettssubjekt

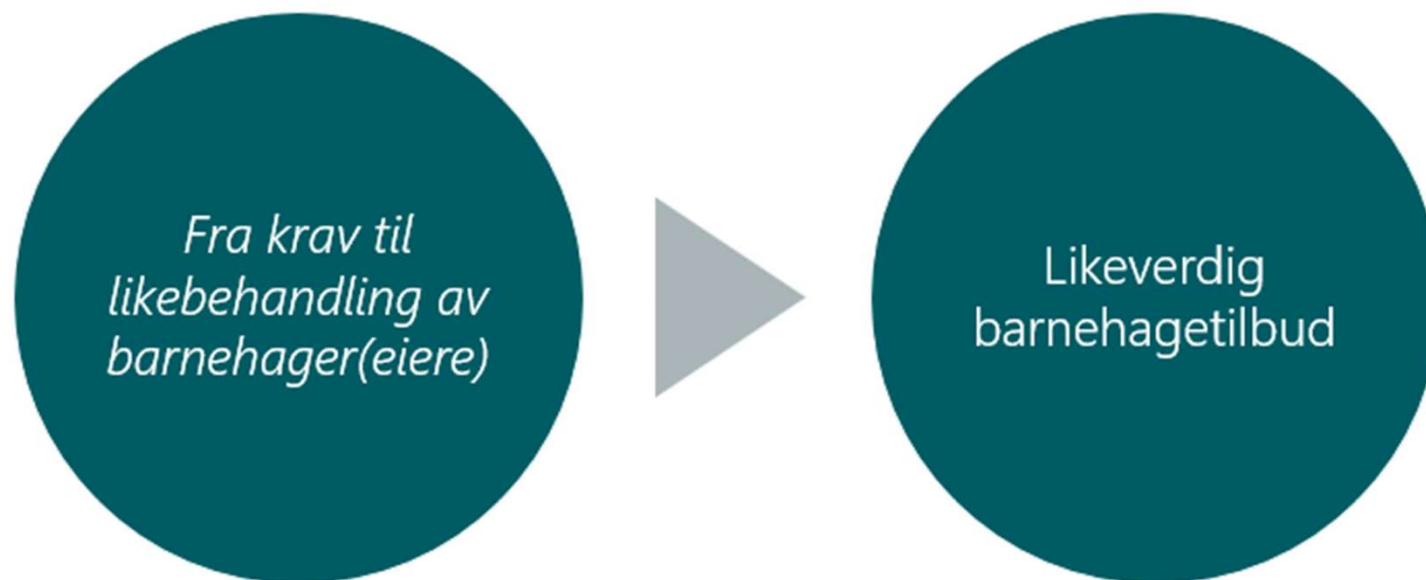
- Siste tiår med sterk vekst til konsolidering og reduksjon av antall barnehager og plasser.
 - Reduksjon størst i kommunale plasser
- 2022: 5400 barnehager, av disse 2 800 private og 2 600 kommunale
- Private barnehager er avgjørende for at kommunen skal kunne oppfylle retten til barnehageplass.
- Private barnehager er ulikt organisert og har ulike eierformer
 - flere store aktører og færre små enkeltstående eiere enn tidligere
 - reduksjon i omfanget av ideelle barnehager
 - Både private og kommunale barnehager har blitt større

Finansiering

- Totale kostnader 61 mrd. Årlig
 - 33 mrd. Kommunale barnehager
 - 28 mrd. Private barnehager
 - 2021 – foreldrebetaling 13 %. Redusert etter dette.
- Intensjonen i rammetilskudd
 - Prioriteringer internt i kommunen
 - Hensynta kostnader for ulike tjenester i ulike deler av landet
 - Frie midler kommunen mottar for å løse alle oppgaver
- Variasjon mellom kommunene
 - Økonomi
 - Bosetningsmønstre
 - Satsning på barnehage
- Kostnadene har ikke stor variasjoner

- Dagens tilskuddssystem med en fast tilskuddssats per barn har skapt ulike driftsvilkår for ulike typer barnehager
- Mange har investert i barnehageeiendom
- Intensjonen har hele tiden vært å se grundig på finansieringssystemet når man hadde oppfylt retten til barnehageplass nasjonalt.

Hva nå?



Makt flyttes til kommunene

- Lokale forskrifter
 - Godkjenningstilskudd
 - Åpningstid
 - Opptakskriterier
 - Kapasitet
 - Finansiering
 - Driftstilskudd
 - Eiendomstilskudd
 - Bemanning
 - Kostpenger

Lokal forskrift om tilskudd

- Formålet med foreldrebetaling og driftstilskudd til private barnehager er at barna i kommunen får et likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet.
- Hver enkelt kommune sin forskrift
- Bryter koblingen mellom kommunens 2 år gamle kostnader og tilskudd
- Kommunen må ta større ansvar for hele sektoren
- Kommunen må ha god kunnskap om de private barnehagene

Utdanningsforbundets hovedstandpunkter om høringen:

- Utdanningsforbundet mener at reguleringen av private barnehager må sikre at de private barnehagene har gode og forutsigbare rammevilkår. Samtidig må reguleringen sikre demokratisk styring av hele barnehagesektoren og gjennomsiktighet i de private barnehagenes drift.

- Utdanningsforbundet mener at både kommunale og private barnehager må gis gode rammevilkår, og at kommunene må få styrket sine muligheter til økonomisk styring og dimensjonering av antall barnehageplasser i sin kommune.

- Utdanningsforbundet savner at høringsnotatet i større grad fremhever viktigheten av å involvere de ansatte og deres tillitsvalgte i ulike kommunale beslutninger. Ansatte i kommunale og private barnehager må gis reel medbestemmelse i de prosessene som diskuteres. Dette vil gi kommunene et bedre beslutningsgrunnlag. Utdanningsforbundet mener ansatte og deres tillitsvalgte skal involveres i utviklingen av veiledningsmateriell til kommunene.

- Utdanningsforbundet er enige med departementet i at de private og de kommunale delene av barnehagesektoren må ses i sammenheng. Dagens situasjon med en betydelig rettsliggjøring av styringen av den private delen av barnehagene, der ulike rettssaker spiller en stor rolle, er neppe den best egnede måten å bygge kvalitet i hele barnehagesektoren. Den økonomiske situasjonen der om lag 40 prosent av de private barnehagene går med underskudd illustrerer også tydelig at tilskuddsordningen ikke er tilpasset de ulike behovene i forskjellige private barnehager.

- Utdanningsforbundet støtter derfor mange av forslagene i høringsnotatet, men er samtidig bekymret for om alle kommuner har tilstrekkelig kapasitet til å ta det økte ansvaret forslagene vil innebære. Utdanningsforbundet mener derfor at forslagene i høringsnotatet må følges av strengere og fullfinansierte krav til kommunen som barnehagemyndighet. Utdanningsforbundet er også bekymret for at forslagene kan bidra til økte forskjeller mellom kommunene og mener derfor at det også må komme strengere nasjonale rammer for strukturkvalitet, som strengere normer for bemanning og kompetanse, for å sikre et likeverdig tilbud på tvers av kommunene.

- Utdanningsforbundet mener at enkelte forslag må endres og at noen forslag er utelatt. Dette gjelder blant annet forslaget om dekning av pensjon, der Utdanningsforbundet mener at forslaget i høringsnotatet ikke vil løse de problemene vi ser i dag og at man istedenfor bør utarbeide en ordning med kostnadsdekning. Utdanningsforbundet mener også at høringsnotatet ikke klart nok definerer grensene for hvilke vilkår kommunene kan stille til de private.

- Utdanningsforbundet støtter at kommunene kan stille vilkår om f.eks. bemanning utover nasjonale minstenormer o.l., men er bekymret over at høringsnotatet i liten grad diskuterer om kommunene skal kunne stille krav som overstyrer det pedagogiske arbeidet i de private barnehagene, og hvilke konsekvenser det vil kunne få for den pedagogiske kvaliteten i barnehagene.

- Utdanningsforbundet mener også det er uklart hvilket problem forslaget om en egen forsøksordning i barnehagene egentlig skal løse. For Utdanningsforbundet framstår det uklart hvilke typer forsøk departementet mener ikke kan gjennomføres med dagens regelverk. Utdanningsforbundet er bekymret for at den foreslåtte ordningen kan åpne for forsøk som vil svekke bemanningen eller krav til kompetanse i barnehagene.

- - Kommunane bør få større handlingsrom
(utdanningsforbundet.no)
- Spørsmål og svar om endringer i barnehagelova
(utdanningsforbundet.no)

PBL - 2024



- Partene har avtalt forhandlingsstart 29. mai. Det er også avtalt forhandlinger 30. mai. Forhandlingene vil foregå i Oslo.
- Pensjon og AFP
- Arbeidstid
- Arbeidstidsundersøkelse
- Styrerne - kjedene klarer ikke konkurrere med kommunene

FUS

- Partene har foreløpig ikke avtalt forhandlingsstart.
- Fellesordningen for AFP - innmelding fra 1. januar i år, jfr avtale fra 2022
- Pensjon for øvrig, lønn og andre bestemmelser - FUS ser til hva som skjer på PBL-området.



barnehagene

Hva rører seg?

- Diskuter i grupper:
 - Hva rører seg i barnehagen? Hva er diskusjonene blant medlemmene i klubben?
- Hver gruppe trekker frem et par punkter som dere har snakket om.

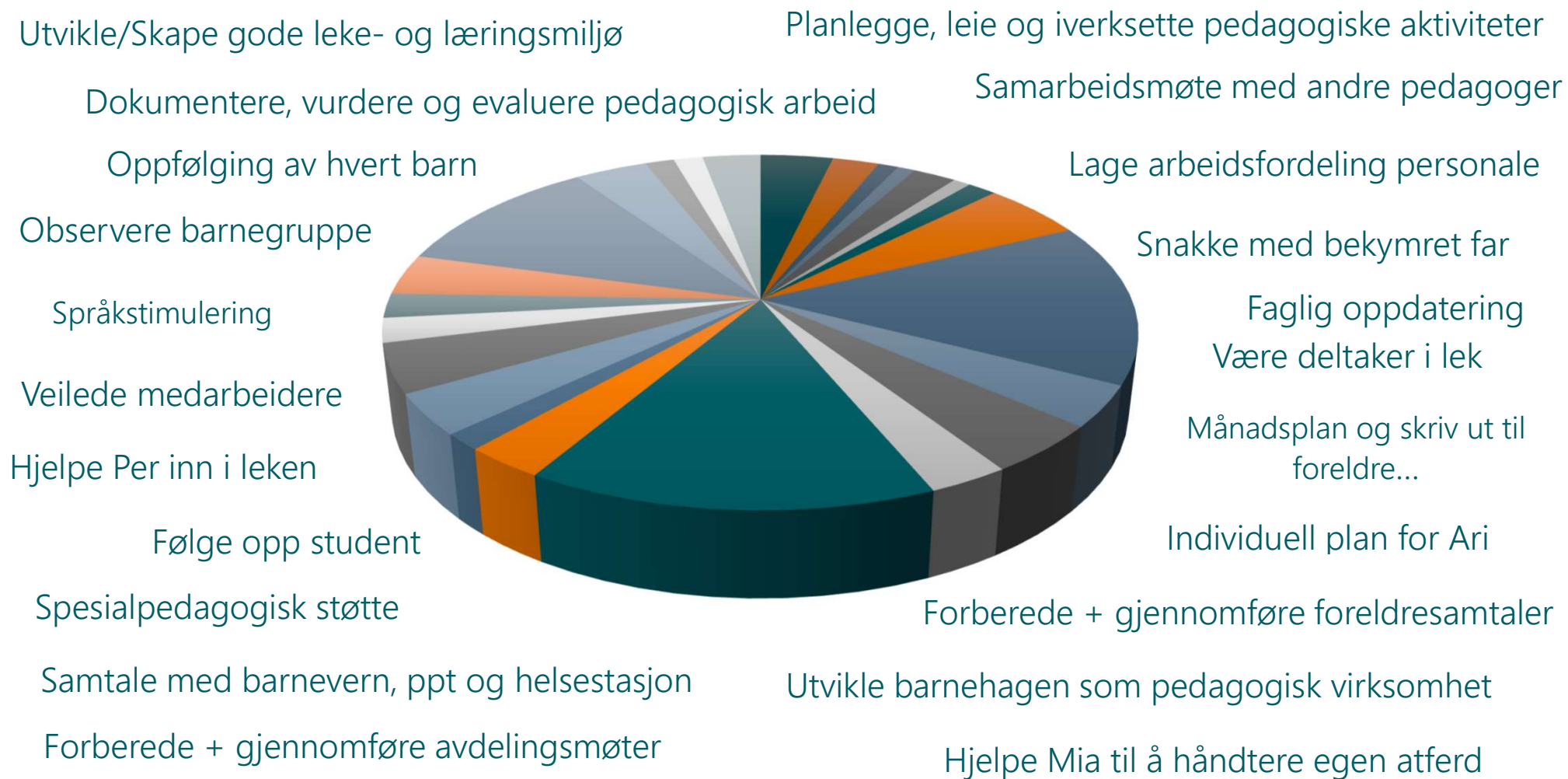


UTDANNINGS
FORBUNDET

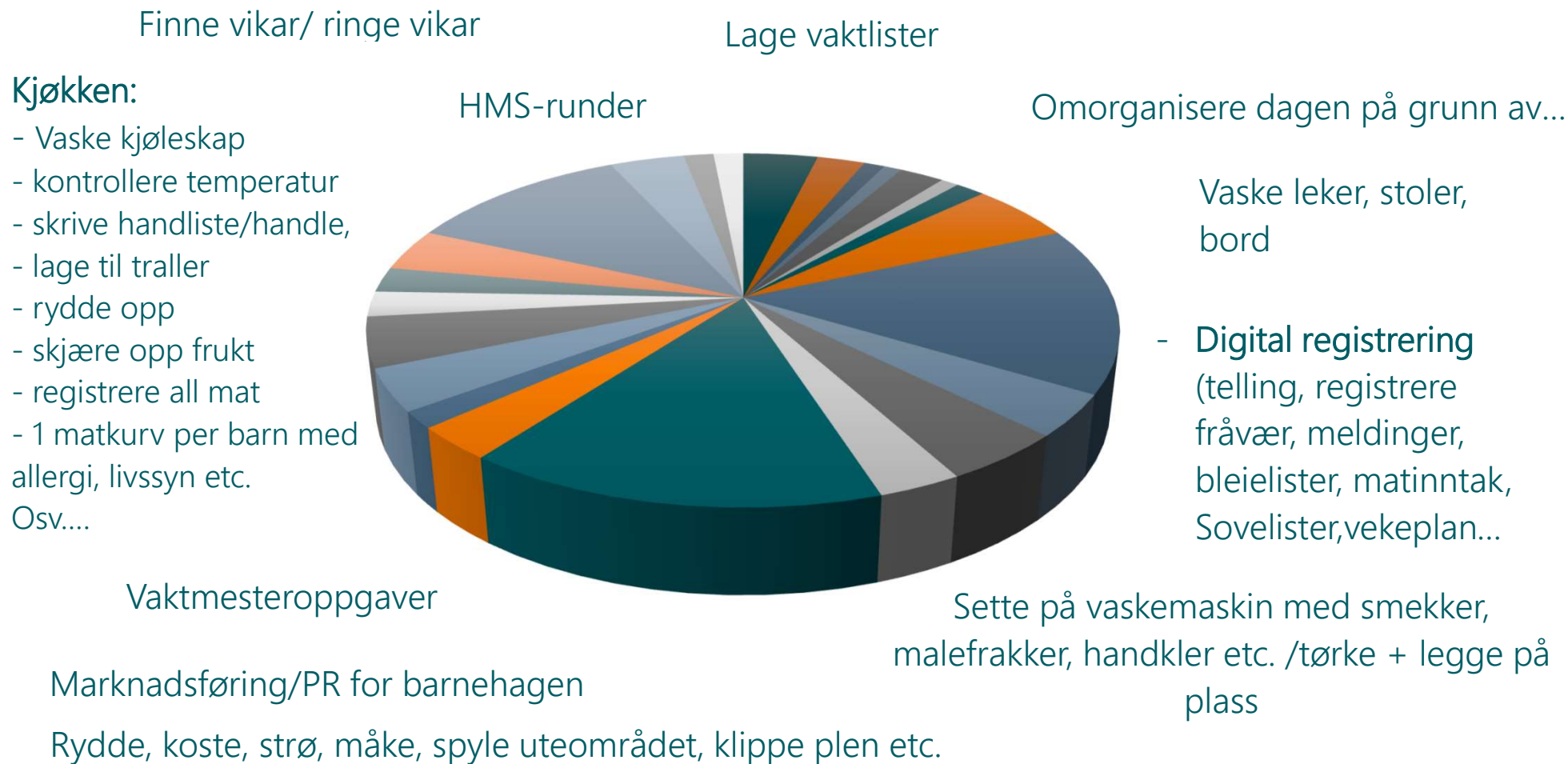
Tid for
dei minste

Hvordan kan vi som er medlemmer
bidra? Eller lokallaget vårt?

Eksempel på Ped.leder/barnehagelærer sine oppgaver



I tillegg kommer ofte de ikke-pedagogiske oppgavene



- Hva er det som skaper lav bemanningstetthet i vår barnehage?
- Hvilke konkrete tiltak kan bidra til å lette situasjonen?
- Tema inn til lokallagsårsmøtet? – komme med forslag til handlingspunkt?
- Korleis kan vi bruke årsmøte aktivt for å skape engasjement?
- Kva konkrete tiltak skal vi ha inn mot politikere?
- Hvordan kan vi bruke sosiale medier i arbeidet?

- Hvor mange av dere har byttet vakt de siste ukene med kortere varsel enn 14 dager på bakgrunn av sykefravær?
- Hvor mange har fått betalt for det?
- Ville du gått på et personalmøte på kvelden uten kompensasjon?
- Ville du gjennom et år betalt arbeidsgiver ca. 150 kr for hver time du forskyver?
- Dersom du forskyver vakten din i snitt 1 time hver uke gjennom et år.... Hvor mye penger gir du bort?
- 7579 kr....

Kontaktinformasjon

Siri Reinertsen,
kontaktperson barnehage og
fylkesstyremedlem

sirrei@udf.no

Utdanningsforbundet Østfold
Hjalmar Wessels vei 10
1721 Sarpsborg

